

Ministerstwo Obrony Narodowej

Sekretarz Stanu
Paweł BEJDA

BMON-WP.053.551.2025/In-238-25/SW
Warszawa, 08.08.2025 r.

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Minister Finansów i Gospodarki – Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePuap

Dotyczy: interpelacji nr 10624 Pana Posła Jarosława Sachajki wraz z grupą posłów w sprawie roli społeczeństwa i fuzji cywilno-wojskowej w polskim modelu obronności

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na interpelację nr 10624 Pana Posła Jarosława Sachajki wraz z grupą posłów w sprawie roli społeczeństwa i fuzji cywilno-wojskowej w polskim modelu obronności, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Resort obrony narodowej realizuje szereg programów, wpisujących się w stały proces zacieśniania więzi pomiędzy społeczeństwem a wojskiem, niezależnie od istnienia oferty ochotniczych form pełnienia czynnej służby wojskowej (Terytorialna Służba Wojskowa oraz Dobrowolna Zasadnicza Służba Wojskowa). Wśród przedsięwzięć podejmowanych przez RON zaliczyć należy w szczególności programy: „Wakacje z wojskiem”, Dni otwartych koszar, „Trenuj z wojskiem”, „Edukacja z wojskiem”, „Legia Akademicka” oraz Licea wojskowe i Oddziały Przygotowania Wojskowego (klasy mundurowe w szkołach średnich). Innymi, równie istotnymi przykładami zacieśniania więzi pomiędzy społeczeństwem a wojskiem jest włączenie wojskowych sportowców w akcje promocyjno-komunikacyjne oraz prowadzenie konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych i partnerów społecznych. Z kolei największym wydarzeniem, cieszącym się dużym zainteresowaniem społeczeństwa i mediów jest organizacja corocznej defilady z okazji Święta Wojska Polskiego oraz towarzyszących licznych pikników i pokazów wojskowych, prezentujących potencjał Sił Zbrojnych RP w atrakcyjnej formie.

Rolę ogólnokrajowej platformy dla współpracy z cywilnymi przedsiębiorcami i innowatorami pełni m.in. program IDA (Investments Dual-Use Adaptation), współorganizowany z Polskim Funduszem Rozwoju S.A., w ramach którego corocznie ogłaszane są wyzwania technologiczne. Ich celem jest bezpośrednia współpraca innowatorów z użytkownikami końcowymi, w tym przedstawicielami SZ RP, podczas warsztatów oraz konferencji podsumowujących. Dodatkowo, w ramach krajowej kontrybucji do Sojuszniczego Akceleratora Innowacji Obronnych DIANA (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic) funkcjonuje krajowy ośrodek akceleratora – FORT Kraków, prowadzony przez Krakowski Park Technologiczny i Akademię Górniczo-Hutniczą (AGH). Docelowo ośrodek ten pełnić ma również funkcję animatora ekosystemu innowacji obronnych, łącząc środowiska startupowe z przedstawicielami SZ RP.

Ponadto Ministerstwo Obrony Narodowej, w ramach realizacji „Narodowego Programu Odstraszenia i Obrony – Tarcza Wschód”, aktywnie poszukuje nowoczesnych rozwiązań technicznych, które mogą zostać zastosowane w działaniach związanych z realizacją ww. programu. Oferta kierowana jest do producentów i dostawców krajowych, a także państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz

NATO, dysponującymi nowoczesnymi technologiami mogącymi przyczynić się do wzmocnienia zdolności obronnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Warto dodać, że MON w porozumieniu z innymi podmiotami, w szczególności z Ministerstwem Rozwoju i Technologii (aktualnie zapewniającym obsługę Ministra Finansów i Gospodarki) oraz Ministerstwem Aktywów Państwowych uczestniczy w pracach nad Strategią Rozwoju Przemysłu Obronnego (SRPO). Strategia będzie miała za zadanie m. in. zmianę postrzegania polskiego przemysłu obronnego i otwarcie się na przemysł prywatny poprzez zwiększenie kooperacji przemysłu państwowego i prywatnego, likwidację wyspowości w tym zakresie, co w efekcie prowadzić będzie do wzmocnienia krajowego potencjału produkcyjnego.

W ramach wsparcia powyższych zadań, Zarządzeniem nr 23 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2025 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Rozwoju Przemysłu Obronnego (M.P. z 2025 r., poz. 550) stworzony został ww. Zespół, który m. in. opracuje propozycje kierunków zmian legislacyjnych istotnych z punktu widzenia realizacji założeń zawartych w projekcie Strategii. Zgodnie z treścią §3 ww. zarządzenia przewodniczącym Zespołu jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Odnosząc się do kwestii „przełamania strachu przed zużywaniem sprzętu wojskowego” i nagradzania innowacyjności warto zaznaczyć, że pojęcia eksperymentowania i innowacyjności mają charakter systemowy i odnoszą się do instytucji i całych jednostek wojskowych. W zakresie inicjatyw związanych z eksperymentowaniem i dostosowywaniem Sił Zbrojnych RP do nowych wyzwań w resorcie obrony narodowej funkcjonuje System Rozwoju Koncepcji i Eksperymentowania¹. Przedmiotowy system uwzględnia rozwiązania rekomendowane m.in. przez Dowództwo Sił Sojuszniczych ds. Transformacji (ang. Allied Command Transformation – ACT) oraz Sztab Wojskowy Unii Europejskiej (ang. UE Military Staff – EUMS). Ponadto obejmuje i materializuje dotychczasowe doświadczenia wynikające z tzw. dobrych praktyk inżynierskich, a w szczególności – w ostatnich latach – wykorzystuje obserwacje z konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. Celem funkcjonowania systemu jest wsparcie rozwoju SZ RP przy zachowaniu priorytetów i uwarunkowań, obejmujące działania służące kreowaniu nowatorskich idei i możliwych do zastosowania rozwiązań. Procedowana jest także koncepcja Pilnej Potrzeby Innowacyjnej (PPI), zakładająca decentralizację i uproszczenie procesu zgłaszania oraz testowania oddolnych pomysłów żołnierzy – użytkowników końcowych. Model ten oparty jest na czterech filarach: pełnej decentralizacji zgłoszeń, wykorzystaniu wiedzy praktycznej żołnierzy, efekcie skali projektów oraz budowaniu kultury innowacyjności.

W nawiązaniu do pytania dotyczącego wspierania oddolnych inicjatyw społecznych i crowdfundingowych w zakresie rozwoju i pozyskiwania technologii Segmentu B (np. dronów) uprzejmie informuję, że MON poszukuje innowacyjnych rozwiązań na rynku cywilnym, które mogłyby znaleźć zastosowanie w wojsku oraz analizuje możliwości alternatywnego finansowania projektów B+R w tym obszarze. Dodatkowo, w ramach prac nad SRPO i w ramach wspomnianego już Międzyresortowego Zespołu do spraw Rozwoju Przemysłu Obronnego dokonany zostanie przegląd istniejących i potencjalnych źródeł finansowania rozwoju przemysłu obronnego, także w zakresie technologii podwójnego zastosowania.

Należy jednak brać pod uwagę, że mechanizmy takie jak crowdfunding wykorzystywane są zwykle w szczególnych okolicznościach i mają charakter mobilizacji związanej z nadzwyczajnymi wydarzeniami. Z tego względu nie wydają się właściwe w dłuższym okresie jako stabilne źródła finansowania przemysłu obronnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, to Siły Zbrojne RP są odpowiedzialne za definiowanie wymagań taktyczno-technicznych sprzętu wojskowego oraz jego pozyskiwanie.

Odnosząc się do pytania dotyczącego wdrożenia „Polskiego Standardu Dronowego” uprzejmie informuję, że w kwestiach dotyczących eksploatacji systemów bezzałogowych statków powietrznych

¹ Działający w oparciu o decyzję Nr 147/Spec./CDIS SZ Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 lutego 2024 r. ws. wprowadzenia do użytku „Instrukcji Systemu Rozwoju Koncepcji i Eksperymentowania”

oraz dotyczących personelu, w tym pilotów bezzałogowych statków powietrznych (BSP), oraz organizacji zaangażowanych w operacje wykonywane z ich użyciem, obowiązują przepisy UE, w tym m. in. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/947 z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie przepisów i procedur dotyczących eksploatacji systemów bezzałogowych statków powietrznych, a także przepisy krajowe, w szczególności ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 2110). Produkcja dronów może odbywać się zgodnie z tymi przepisami, natomiast w kwestii nabywania BSP dla celów wojskowych decydujące znaczenie mają potrzeby SZ RP. Resort obrony narodowej, przede wszystkim w Inspektoracie Wojsk Bezzałogowych Systemów Uzbrojenia funkcjonującym w Dowództwie Generalnym Rodzajów Sił Zbrojnych na bieżąco analizuje rozwój technologii dronowych i antydronowych, kwestie jej użycia w konflikcie rosyjsko-ukraińskim, w szczególności w zakresie właściwego operacyjnego wykorzystania jako rodzaju uzbrojenia na polu walki.

W kwestii rozwiązań podatkowych oraz finansowych, zachęcających prywatny kapitał do inwestowania w produkcję technologii Segmentu B w Polsce uprzejmie informuję, że przedsiębiorstwa z wspomnianego segmentu B w branży obronności to często przedsiębiorstwa zaawansowane technologicznie, które opracowują rozwiązania z zakresu mechaniki, elektroniki, IT itp. Dla tego typu przedsiębiorstw są dostępne preferencje podatkowe w ramach już obowiązującego prawa, np. możliwość całkowitego zwolnienia z opodatkowania dochodów uzyskanych w związku z realizacją nowej inwestycji w okresie nie krótszym niż 10 i nie dłuższym niż 15 lat. Dodatkowo przedsiębiorstwa prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe oraz automatyzujące produkcję mogą korzystać z już obowiązujących preferencji podatkowych. Do takich preferencji należą m.in. ulga na działalność badawczo-rozwojową, ulga na produkcję próbną lub IP BOX i ulga na robotyzację.

Natomiast w kwestii obniżenia stawki VAT, tj. podatku od wartości dodanej (w Polsce funkcjonującej jako podatek od towarów i usług) zaznaczyć należy, że przepisy dot. wspomnianego podatku podlegają harmonizacji na terytorium Unii Europejskiej, co oznacza obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie zgodności przepisów krajowych z przepisami prawa unijnego, jak również orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącym podatku od wartości dodanej. Z tego względu ani Polska, ani inne państwa członkowskie UE nie posiadają nieograniczonej swobody kreowania własnych rozwiązań w tym przedmiocie. We wspomnianych przepisach nie zostały wymienione dostawy towarów czy świadczenia usług związanych z obronnością i nie przewidują także stawki obniżonej w odniesieniu do dostaw towarów czy świadczenia usług w sferze militarnej.

Jednakże rozporządzeniem Rady (UE) 2025/1106 z dnia 27 maja 2025 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy („instrument SAFE”) poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego wprowadzono tymczasowe zwolnienie od VAT dostaw, wewnątrzwspólnotowych nabyć i importu produktów obronnych lub innych produktów do celów obronności objętych wspólnymi zamówieniami w ramach instrumentu SAFE. Podkreślić jednak należy, iż zwolnienie to będzie mogło mieć zastosowanie wyłącznie do dostaw, wewnątrzwspólnotowych nabyć i importu objętych zamówieniami realizowanymi na zasadzie współpracy w ramach instrumentu SAFE.

Z wyrazami szacunku

Paweł BEJDA

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/